

skulde altsaa i disse 15 Aar, som ligge imellem det 5te og 20de Aar, ikke være opsparet Noget for Embedsmanden; han skulde efter disse 15 Aars Forløb ikke være berettiget til at erholde en større Procent-Andeel udbetalt, end han vilde have erholdt efter det 5te Aar. Der er en anden Betragtning, som idetmindste for mig her har gjort sig gjældende med megen Styrke. Man gaar ud fra den Forudsætning — og det er vistnok en fuldkommen berettiget, — at, dersom en Embedsmand affædiges ved Dom, mister han Pensionsberettigelsen; men hvad gjør man da ved denne Embedsmand andet end med det samme at confiskere den opsparede Andeel af hans Gage, som han har indstaaende i Statskassen, og som er et Tilgodehavende, han har hos Statskassen, et Tilgodehavende, som han nødvendigviis maa forudsættes at have, dersom Pensionen nogenstunde kunde være begrundet deri, at Staten i enkelte Aar har opsparet en Deel af hans Gage. Dersom man consequent vil gennemføre den Betragtningssmaade, at Pensionen er en opsparet Deel af Gagen, saa indseer jeg ikke andet, end at man maa angive for Embedsmanden, hvor stor en Procent-Andeel der hvert Aar vil blive opsparet af Gagen, og overlade til ham, under Statens Tilsyn, at gjøre den frugtbringende paa hvilken som helst Maade, han kan være tjent med, enten ved f. Ex. at indsætte den i Sparekassen og der lade den opsamles og formeres gennem Rente og Rentens-Rente, eller ved at indsætte den i et Livsforsikringssekskab, eller paa andre Maader. Staten er kun berettiget til at paasee, at Embedsmanden ikke forbruger den Deel af Gagen, som skal opspares for ham og siden komme ham tilgode under Navn af Pension. For mig stiller Sagen sig derimod ganske simpelt saaledes: Pensionen er en Forsørgelse; den er en Forsørgelse, som Staten skylder sine gamle og affældige Embedsmænd, og ikke andet end en Forsørgelse; men derfor er Pensions-Nydelser aldeles ikke nogen Maadesag. Pensions-Berettigelsen er for Embedsmanden begrundet i det Contractsforshold, hvori enhver Embedsmand maa anses at være indtraadt med Staten i det Dieblik, han overtog Statens Tjeneste. Embedsmanden paatager sig den Forpligtelse at anvende al sin Tid og alle

sine Kræfter til Statens Bedste; men ligeoverfor denne Forpligtelse for Embedsmanden paatager igjen Staten sig den tilsvarende at forsørge ham og hans Hustru for deres Livstid; og det, enten han bevarer sin Arbeidsdygtighed indtil sin Død, eller ikke. Det er et Contractsforshold, som er indgaaet under Livsvarigheden's Betingelser, og derfor kan Staten nægte Pension til den Embedsmand, som afgaar fra Tjenesten, medens han endnu er i sin arbeidsdygtige og yngre Alder. Det er heri, at Embedsmandens Forshold til Staten væsentligt adskiller sig fra den private Tjeners til hans Huusbond, at, medens denne contraherer med Huusbonden paa Aaremaal eller paa Dyptigelse, saa contraherer Embedsmanden med Staten paa Livstid; men inden den fastsatte Livs Grænse for begge Contractsforshold har Staten og Huusbonden den selv samme Forpligtelse; thi, ligesom Staten er forpligtet til at forsørge Embedsmanden til hans Dødsdag, saaledes er ikke blot ifølge almindelige christelige Pligtbegreber, men ogsaa ifølge den positive Lovgivnings. Bydende Huusbonden forpligtet til at forsørge sit svagelige og affældige Tyende indtil Fardag. Staten kan ogsaa contrahere med Embedsmanden paa Aaremaal, (ikke derfor paa Dyptigelse, hvilket er noget Andet), men, dersom Staten og Embedsmanden have contraheret paa et fast Antal Aar, vil jeg dog tillade mig at mene, at, dersom Embedsmanden inden denne Livs Forløb bliver affældig, syg og svagelig, saa er Staten forpligtet til at yde ham hans Underholdning indtil Udlobet af den Livsfrist, til hvilken Contractsforsholdet var indgaaet. Men, naar jeg fastholder dette, tror jeg, at det er fuldkommen rigtigt, at vi tage Hensyn til den skrøbelige og affældige Tilstand, i hvilken en Embedsmand forlader Statens Tjeneste; men i Livets almindelige Forshold have vi ingen anden Maalestok for en Mand's Affældighed og Svagelighed end Aldersaaret, og derfor tror jeg, at det er vel betænkt, at vi medtage Aldersaaret som Factor, naar vi ville udregne den Understøttelse i en bestemt Sum, der skal ydes Embedsmanden af Staten som Pension eller til Underhold for ham i den Tid, han ikke længere formaaer at opfylde